

CÔNG TY KIM LOẠI MÀU THÁI NGUYÊN

Thấp thỏm đợi chờ

SẢN XUẤT KHOÁNG SẢN NGÀY Càng BỊ TÁC ĐỘNG MẠNH HƠN BỞI CUỘC KHỦNG HOẢNG KINH TẾ THẾ GIỚI. ĐIỀU NÀY ẢNH HƯỞNG KHÔNG NHỎ ĐẾN ĐỜI SỐNG CỦA MỖI GIA ĐÌNH NGƯỜI THỢ.

● THÚY HÀ

Khoảng gần 1 năm trở lại đây, trên 300 lao động của Công ty Kim loại màu Thái Nguyên thuộc Tổng công ty Khoáng sản - Vinacomin đã bị mất việc làm.

Bức tranh tối màu

Ông Phạm Văn Hòa - Chánh văn phòng Công ty cho biết, mặc dù đơn vị đã nỗ lực cao nhất để đảm bảo việc làm cho người lao động, tuy nhiên, hiện nay vẫn còn trên 200 lao động chưa có việc làm. Trước đây, công nhân nghỉ việc được trợ cấp với mức bằng lương tối thiểu 1.050.000 đồng. Nhưng đến nay, các khoản tiền trợ cấp của Công ty cũng đã cạn. Do vậy, số công nhân trên phải tạm hoãn hợp đồng lao động. Cũng theo ông Hòa, tình hình này chưa biết sẽ kéo dài đến bao giờ, do thị trường kim loại màu tiếp tục trầm lắng.

Ông Hòa dẫn chúng tôi xuống các phân xưởng Luyện màu 1, Luyện màu 2 và Luyện màu 3. Nhiều khu xưởng vẫn chưa được đổ lửa. Trên đường đi, ông cho biết, anh em trong Công ty thường gọi tắt là "màu một, màu hai, màu

ba...". Phân xưởng Luyện màu 1 là đơn vị luyện thiếc, đây là đơn vị khó khăn hơn cả vì trong thời gian qua, giá thiếc tụt dốc thê thảm. Hiện giá thiếc cũng đã nhích lên, nhưng mới chỉ ngấp nghé giá thành sản xuất. Công ty phải điều tiết hợp lý về sản xuất tập trung vào những khâu có lãi để vừa đảm bảo doanh thu, vừa duy trì việc làm cho người lao động. Ông Hòa, Chánh văn phòng Công ty cho hay, chẳng hạn như có những lúc Công ty bán ngay bột kẽm sẽ cho lợi nhuận cao hơn vì giá thành điện phân kẽm cao. Người lao động tạm thời chuyển sang sản xuất ở lĩnh vực khác để có doanh thu khác.

Phân xưởng Luyện màu 2 là đơn vị luyện kẽm, tức sản xuất bột kẽm. Bột kẽm cũng có hai loại, loại 60%Zn và loại 90%ZnO. Đây là giai đoạn hai của quá trình sản xuất kẽm thỏi, sản xuất ra sản phẩm trung gian là bột kẽm. Bột kẽm thường khó tiêu thụ hơn cả.

Còn phân xưởng Luyện màu 3 là phân xưởng Kẽm điện phân, cho sản phẩm cuối cùng của Công ty là kẽm thỏi 99,95%Zn. Ngoài điện phân kẽm, phân

xưởng này còn sản xuất mỗi năm gần một vạn tấn Axit sunfuric H_2SO_4 . Các đơn vị này đóng trên địa bàn gần trung tâm thành phố như phường Phú Xá, Tân Thành, thị xã Sông Công. Cung cấp nguyên liệu đầu vào cho các phân xưởng này là các xí nghiệp sản xuất quặng Kẽm chì Làng Hích (Đồng Hỷ); Thiếc Đại Từ; Kẽm Chợ Điền ở tận xã Bản Thi, huyện Chợ Đồn, tỉnh Bắc Cạn. Toàn bộ dây chuyền sản xuất của Công ty là một vòng khép kín từ khai thác quặng đến sản xuất bột kẽm, rồi ra kẽm thỏi.

Câu chuyện làm tôi hình dung rõ hơn về bức tranh trong dây chuyền sản xuất của Công ty Kim loại màu Thái Nguyên. Tổng thể của nó là một dây chuyền có quá nhiều bước công việc. Từ sản xuất quặng, cho đến sản xuất sản phẩm trung gian rồi mới điện phân ra kẽm thỏi hay các sản phẩm kim loại màu khác. Các bước công việc khó nhọc đó, nhiều khi chẳng có ý nghĩa gì khi giá bán tụt giảm. Thua lỗ, người lao động chỉ còn nước chờ đợi. Vì thế, nhiều lò luyện phải đóng cửa hàng năm trời.

Công nhân Công ty Kim loại màu Thái Nguyên đang gặp nhiều khó khăn

Thấp thỏm đợi chờ

Sau gần một năm phải đóng cửa, mới đây, từ đầu quý II/2013, Công ty Kim loại màu Thái Nguyên đã đưa xưởng sản xuất bột kẽm hoạt động trở lại, giải quyết được việc làm cho 60 người đang phải nghỉ chờ việc. Tuy nhiên, số lao động phải chờ việc vẫn còn tới trên 200 người. Hy vọng cho một bầu trời sáng sau cơn mưa xem ra còn nhiều khó khăn.

Cầm trên tay chiếc gậy bằng sắt đưa vào lò lửa vẫn còn đỏ rực, nóng ran, mồ hôi lấm tấm trên trán, anh Ngô Chí Bắc cho biết, gần một năm nay anh phải nghỉ chờ việc ở nhà. Những tháng đầu anh còn được hưởng chế độ trợ cấp thất nghiệp với mức 1.050.000 đồng/tháng. Sau đó một thời gian, anh và nhiều người cùng phân xưởng đều không nhận được trợ cấp này nữa vì thời gian nghỉ quá dài. Vợ anh lại không có việc làm. Chặt vật lo cho nổi cơm và mớ rau đạm bạc cũng thật khó. Hai vợ chồng anh phải loay hoay đi làm thêm bên ngoài, nhưng không ổn định. Căn nhà của vợ

chồng anh tại khu tập thể công nhân luyện kim màu càng trở lên lạnh lẽo do thiếu đủ thứ. Trên 10 năm gắn bó với Công ty, giờ ra ngoài làm ăn, Bắc cảm thấy quá ngỡ ngàng khi đi làm nay đây mai đó ở ngoài, và anh chỉ mong sớm được đi làm trở lại. Niềm mong ước đó đã trở thành hiện thực sau gần 1 năm. Nay được đi làm trở lại, mặc dù mức thu nhập cũng không cao, chỉ chừng trên 100.000 đồng/ca, tức khoảng gần 3 triệu đồng/tháng, nhưng với anh đó là cả một niềm vui, phấn khởi vì có thể trang trải cho cuộc sống gia đình ổn định hơn.

Cùng chung niềm vui với anh Bắc, chị Lê Thị Thu Hà, thợ điện bậc 6/7, phân xưởng phụ trợ cũng cho biết, chị phải nghỉ rải rác do ít việc. Nay phân xưởng sản xuất bột kẽm hoạt động trở lại, các chị cũng được đi làm đều hơn. Mỗi tháng thu nhập của chị Hà cũng được trên 3 triệu đồng, cộng các khoản phụ cấp độc hại, ăn bồi dưỡng giám ca, các chế độ bảo hiểm khác... như vậy với chị đã là niềm hạnh phúc. Chị cũng chỉ mong

được đi làm đều hơn, chứ rời Công ty, chị chẳng biết làm gì.

Trao đổi với chúng tôi, Quản đốc phân xưởng Lê Văn Minh cho biết, lý do xưởng phải dừng sản xuất gần 1 năm nay là do Công ty không tiêu thụ được sản phẩm. Việc dừng sản xuất xưởng này cũng đồng nghĩa với việc gần 60 lao động bị mất việc. Công ty phải bố trí lao động làm việc khác hoặc nghỉ chờ việc, hưởng chế độ bảo hiểm thất nghiệp. Do tình hình tiêu thụ khá hơn, Công ty đã đưa xưởng sản xuất trở lại. Phân xưởng dừng sản xuất từ ngày 1/5/2012 và chỉ mới chính thức đi vào hoạt động từ ngày 18/3/2013. Nếu tiêu thụ được sản phẩm, công suất hoạt động của phân xưởng đạt 60 tấn bột kẽm 90%ZnO/tháng. Hiện nay, phân xưởng có 2 cán bộ quản lý và 57 công nhân vừa được đi làm trở lại. Phần lớn công nhân tại phân xưởng là những công nhân kỹ thuật luyện kim loại màu.

Chia sẻ với chúng tôi về việc gần 200 lao động còn đang nghỉ chờ việc, ông Hòa cho hay, hiện Công ty cũng chưa có giải pháp nào. Còn nhớ, trong đợt khủng hoảng về giá những năm trước, Tập đoàn đã mua lại sản phẩm theo giá thành giúp các đơn vị ổn định việc làm cho người lao động. Khi giá tăng lên, Tập đoàn sẽ bán. Nhưng trong điều kiện khó khăn chung hiện nay, nhiều sản phẩm khoáng sản khác cũng cùng trong cảnh ngộ, than không bán được, tồn kho lớn... Tài chính khó khăn khiến Tập đoàn cũng chưa có giải pháp nào giúp cho những người thợ kim loại màu giải quyết bài toán thiếu việc làm. Và những người thợ phải nghỉ chờ việc vẫn đang phải thấp thỏm đợi chờ ■